

Bài tập chương
PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Bài 1

Công ty D sản xuất và bán một loại sản phẩm. Một số thông tin về sản phẩm này trong năm qua như sau

- Số lượng sản phẩm tồn kho đầu kỳ 0
- Số lượng sản phẩm sản xuất trong kỳ 10.000
- Số lượng sản phẩm tiêu thụ trong kỳ 8.000
- Số lượng sản phẩm tồn kho cuối kỳ 2.000
- Đơn giá bán 50đ
- Chi phí bán hàng và quản lý
  - Biến phí một sản phẩm 5đ
  - Định phí một năm 70.000đ
- Chi phí sản xuất
  - Biến phí một sản phẩm
    - Nguyên liệu trực tiếp 11đ
    - Nhân công trực tiếp 6đ
    - Biến phí sản xuất chung 3đ
  - Định phí sản xuất chung một năm 100.000đ

Yêu cầu:

1. Giả sử công ty dùng phương pháp toàn bộ (Absorption costing)
  - a. Tính chi phí sản xuất đơn vị sản phẩm.
  - b. Lập báo cáo thu nhập cho hoạt động của năm
2. Giả sử công ty dùng phương pháp trực tiếp (Direct costing)
  - a. Tính chi phí sản xuất đơn vị sản phẩm.
  - b. Lập báo cáo thu nhập cho hoạt động của năm.
3. Cân đối số liệu chênh lệch giữa hai phương pháp.

Bài 2

Công ty R sản xuất và bán 2 loại sản phẩm X và Y. Các số liệu có liên quan như sau

(Đơn vị đồng)

	Sản phẩm X	Sản phẩm Y
Đơn giá bán	6,00	7,50
Biến phí đơn vị sản phẩm	2,40	5,25
Định phí bộ phận hàng năm	45.000	21.000

- Định phí chung của công ty là 33.000đ một năm.
- Trong suốt năm 2003, công ty đã sản xuất và tiêu thụ được 15.000 sản phẩm X và 28.000 sản phẩm Y

Yêu cầu

Lập một báo cáo thu nhập theo kiểu số dư bộ phận, chi tiết theo các sản phẩm. Mỗi sản phẩm chia thành cột tổng số và phần trăm.

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Bài 3

Công ty V điều hành 2 bộ phận, A và B, có báo cáo thu nhập chi tiết trong năm trước như sau

	Công ty		Bộ phận A		Bộ phận B	
	Tổng số	%	Tổng số	%	Tổng số	%
Doanh thu	450.000	100	150.000	100	300.000	100
Trừ biến phí	225.000	50	45.000	30	180.000	60
Số dư đảm phí	225.000	50	105.000	70	120.000	40
Trừ F bộ phận	126.000	28	78.000	52	48.000	16
Số dư bộ phận	99.000	22	27.000	18	72.000	24
Trừ F chung	63.000	14				
Lãi	36.000	8				

Yêu cầu

1. Lãi của công ty sẽ tăng thêm bao nhiêu nếu doanh thu của bộ phận B tăng thêm 75.000 một năm? Giả sử các nhân tố khác không đổi.
2. Về số liệu ban đầu. Giả sử bộ phận A tăng doanh thu thêm 50.000 trong năm tới và bộ phận B không thay đổi.
  - a. Hãy lập lại báo cáo thu nhập theo mẫu trên đây.
  - b. Giải thích tại sao tỉ lệ số dư đảm phí của bộ phận A vẫn không đổi trong khi tỉ lệ số dư bộ phận của nó thay đổi?

Bài 4

Sử dụng lại số liệu của bài 3. Giả sử báo cáo thu nhập của bộ phận B chi tiết theo nhánh sản phẩm như sau

	Bộ phận B		Sản phẩm X		Sản phẩm Y	
	Tổng số	%	Tổng số	%	Tổng số	%
Doanh thu	300.000	100	200.000	100	100.000	100
Trừ biến phí	180.000	60	128.000	64	52.000	52
Số dư đảm phí	120.000	40	72.000	36	48.000	48
Trừ F bộ phận	33.000	11	12.000	6	21.000	21
SDBP sản phẩm	87.000	29	60.000	30	27.000	27
Trừ F chung	15.000	5				
SDBP	72.000	24				

Công ty dự định thực hiện một chương trình quảng cáo cho một trong hai sản phẩm trong tháng tới. Chi phí cho chương trình này là 5.000. Nghiên cứu cho thấy chương trình quảng cáo này có khả năng làm doanh thu sản phẩm X tăng 40.000 hoặc làm doanh thu sản phẩm Y tăng 35.000.

Yêu cầu

1. Theo bạn, chương trình này nên áp dụng cho sản phẩm nào? Nêu tính toán để chứng minh.
2. Trong bài tập 3, bộ phận B có 48.000 định phí bộ phận, trong bài tập này, số liệu đó đã có thay đổi. Hãy giải thích?

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Bài 5

Công ty W có báo cáo thu nhập như sau

Doanh thu	1.000.000
Trừ biến phí	390.000
Số dư đảm phí	610.000
Trừ định phí	625.000
Lãi (lỗ)	(15.000)

Để làm rõ vấn đề, giám đốc yêu cầu lập một báo cáo thu nhập theo kiểu số dư bộ phận và kế toán đã cung cấp các thông tin như sau

	Bộ phận		
	Tây	Trung tâm	Đông
Doanh thu	250.000	400.000	350.000
Tỉ lệ biến phí trên doanh thu	52%	30%	40%
Định phí bộ phận	160.000	200.000	175.000

Yêu cầu

- Lập một báo cáo thu nhập theo kiểu số dư bộ phận chi tiết cho các bộ phận của công ty, thể hiện cột “tổng số” và “%” cho các bộ phận và cho cả công ty.
- Giả sử các nghiên cứu cho thấy rằng doanh thu ở bộ phận Tây có thể tăng thêm 20% nếu chi phí quảng cáo tăng thêm 15.000đ mỗi tháng. Theo bạn, công ty có nên thực hiện phương án này không? Nếu tính toán để quyết định.

Bài 6

Công ty D sản xuất và bán một loại sản phẩm. Một số thông tin về sản phẩm này trong năm 2002 như sau

- Số lượng sản phẩm tồn kho đầu kỳ 0
- Số lượng sản phẩm sản xuất trong kỳ 25.000
- Số lượng sản phẩm tiêu thụ trong kỳ 20.000
- Số lượng sản phẩm tồn kho cuối kỳ 5.000
- Biến phí một sản phẩm
  - Nguyên liệu trực tiếp 4đ
  - Nhân công trực tiếp 7
  - Biến phí sản xuất chung 1
  - Chi phí bán hàng và quản lý 2
- Định phí hàng năm
  - Định phí sản xuất chung 200.000đ
  - Định phí bán hàng và quản lý 90.000đ

Yêu cầu:

- Giả sử công ty dùng phương pháp toàn bộ (Absorption costing), hãy tính chi phí sản xuất đơn vị sản phẩm.
- Giả sử công ty dùng phương pháp trực tiếp (Direct costing) hãy tính chi phí sản xuất đơn vị sản phẩm.

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Bài 7

Sử dụng số liệu của bài 6, giả sử báo cáo thu nhập của năm 2002 như sau

Doanh thu (20.000X30đ)		600.000
Giá vốn hàng bán		
Tồn kho thành phẩm đầu kỳ	0	
Thành phẩm sản xuất trong kỳ (25.000 X ?)	500.000	
Trị giá hàng chờ bán	500.000	
Tồn kho thành phẩm cuối kỳ (5.000 X ?)	100.000	400.000
Lãi gộp		200.000
Trừ chi phí bán hàng và quản lý		
• Biến phí bán hàng	40.000	
• Định phí bán hàng và quản lý	90.000	130.000
Lãi		70.000

Yêu cầu

1. Xác định trong trị giá hàng tồn kho cuối kỳ có bao nhiêu định phí sản xuất chung?
2. Lập một báo cáo thu nhập tính theo phương pháp trực tiếp. Hãy giải thích chênh lệch về lãi giữa 2 phương pháp?

Bài 8

Công ty S kinh doanh một loại sản phẩm có số liệu như sau

- Biến phí một sản phẩm
  - Nguyên liệu trực tiếp 9đ
  - Nhân công trực tiếp 10
  - Biến phí sản xuất chung 5
  - Biến phí bán hàng và quản lý 3
- Định phí hàng năm
  - Định phí sản xuất chung 150.000đ
  - Định phí bán hàng và quản lý 400.000đ

Trong năm, công ty sản xuất 25.000 sản phẩm và bán 22.000 sản phẩm. Tồn kho thành phẩm cuối năm có số dư là 72.000đ của 3.000 sản phẩm.

Yêu cầu

1. Cho biết công ty sử dụng phương pháp nào để tính chi phí đơn vị sản phẩm? Hãy nêu tính toán để giải thích
2. Công ty đang lập báo cáo để công bố cho cổ đông. Theo bạn tồn kho cuối kỳ là 75.000 có chính xác không? Bao nhiêu là trị giá hợp lý cho 3.000 sản phẩm tồn kho cuối kỳ?

Bài 9

Công ty W có báo cáo thu nhập của năm hoạt động đầu tiên như sau

Công ty W
Báo cáo thu nhập
Năm 200X

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Doanh thu (35.000sp X 25đ)		875.000
Giá vốn hàng bán		
Tồn kho đầu kỳ	0	
Sản xuất trong kỳ (40.000sp X 16đ)	640.000	
Trị giá hàng chờ bán	640.000	
Tồn kho thành phẩm cuối kỳ	80.000	560.000
Lãi gộp		315.000
Chi phí bán hàng và quản lý chung		280.000
Lãi		35.000

- Chi phí bán hàng và quản lý chung bao gồm 210.000đ định phí một năm và biến phí là 2đ cho một sản phẩm bán ra.
- Chi phí sản xuất đơn vị sản phẩm 16đ được tính như sau:

○ Nguyên liệu trực tiếp	5đ
○ Nhân công trực tiếp	6đ
○ Chi phí sản xuất chung khả biến	1đ
○ Chi phí sản xuất chung bất biến (160.000đ ÷ 40.000)	<u>4đ</u>
Cộng	<u>16đ</u>

Yêu cầu

- Lập lại báo cáo thu nhập cho công ty theo phương pháp số dư đảm phí, dùng phương pháp tính giá trực tiếp.
- Cân đối chênh lệch lợi nhuận giữa 2 phương pháp.

Bài 10

Công ty L kinh doanh một loại sản phẩm có số liệu như sau

- Biến phí một sản phẩm

○ Nguyên liệu trực tiếp	6đ
○ Nhân công trực tiếp	9
○ Biến phí sản xuất chung	3
○ Biến phí bán hàng và quản lý	4
- Định phí hàng năm

○ Định phí sản xuất chung	300.000đ
○ Định phí bán hàng và quản lý	190.000đ

Trong năm, công ty sản xuất 25.000 sản phẩm và bán 22.000 sản phẩm. Giá bán đơn vị sản phẩm là 50đ

Yêu cầu

- Giả sử công ty sử dụng phương pháp toàn bộ
  - Tính giá thành sản phẩm.
  - Lập báo cáo thu nhập cho công ty.
- Giả sử công ty sử dụng phương pháp toàn bộ
  - Tính giá thành sản phẩm.
  - Lập báo cáo thu nhập cho công ty.

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

Bài 11

Công ty V có báo cáo thu nhập trong tháng 10 vừa qua như sau

Công ty V
Báo cáo thu nhập
Tháng 10 năm 200X

Doanh thu	750.000
Trừ biến phí	336.000
Số dư đảm phí	414.000
Trừ định phí	378.000
Lãi (lỗ)	36.000

Các nhà quản lý thất vọng vì kết quả kinh doanh và cố gắng tìm các biện pháp cải thiện tình hình. Qua khảo sát, một số thông tin tìm được như sau:

- Công ty có 2 khu vực bán hàng, Nam và Bắc. Khu vực Bắc có doanh thu là 300.000đ và tổng biến phí là 156.000đ trong tháng. Định phí bộ phận (định phí có thể theo dõi được) của khu vực Bắc là 120.000đ và của khu vực Nam là 108.000đ. Phần định phí còn lại là định phí chung cho cả 2 bộ phận.
- Công ty kinh doanh 2 loại sản phẩm P và T. Doanh thu của chúng lần lượt là 50.000đ và 250.000đ ở khu vực Bắc trong tháng 10. Tỷ lệ biến phí của P là 22% và T là 58%. Trong số định phí của khu vực Bắc, có 30.000đ là định phí bộ phận của P và 40.000đ là của T. Phần định phí còn lại là của chung cho 2 loại sản phẩm.

Yêu cầu

- Lập báo cáo thu nhập cho công ty theo kiểu số dư bộ phận, chi tiết theo khu vực kinh doanh và sau đó lập báo cáo cho khu vực Bắc, chi tiết theo các sản phẩm. Báo cáo thể hiện cả cột “Tổng số” và “%” cho cả tổng thể và chi tiết.
- Nhìn báo cáo thu nhập của công ty chi tiết theo khu vực bán hàng, theo bạn, nhà quản lý công ty nên lưu ý đến vấn đề gì?
- Nhìn báo cáo thu nhập của khu vực Bắc, chi tiết theo các sản phẩm, theo bạn, nhà quản lý khu vực nên lưu ý đến vấn đề gì?

Bài 12

Công ty M đã bị lỗ trong vài tháng gần đây. Nhằm phát hiện nguyên nhân gây nên lỗ, các nhà quản lý lập báo cáo thu nhập chi tiết theo các vùng thị trường. Báo cáo trong tháng 11, tháng gần nhất như sau

	Vùng thị trường		
	A	B	C
Doanh thu	450.000	800.000	750.000
Trừ chi phí vùng			
• Giá vốn hàng bán	162.900	280.000	376.500
• Quảng cáo	108.000	200.000	210.000
• Lương	90.000	88.000	135.000
• Tiềm ích	13.500	12.000	15.000
• Khấu hao	27.000	28.000	30.000

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

• Vận chuyển	17.100	32.000	28.500
Cộng chi phí vùng	418.500	640.000	795.000
Lãi của vùng trước chi phí công ty	31.500	160.000	(45.000)
Trừ chi phí công ty			
• Chi phí quảng cáo chung	18.000	32.000	30.000
• Chi phí quản lý chung	50.000	50.000	50.000
Tổng chi phí công ty	68.000	82.000	80.000
Lãi (lỗ)	(36.500)	78.000	(125.000)

- Giá vốn hàng bán và chi phí vận chuyển là biến phí, các chi phí khác là định phí.
- Công ty M là công ty bán buôn văn phòng phẩm. Công ty mua sản phẩm từ các công ty sản xuất và bán thông qua các chi nhánh ở 3 vùng nói trên. Các chi nhánh này có cùng quy mô, có bộ phận quản lý và bán hàng riêng. Các sản phẩm của công ty có khả năng sinh lãi rất khác biệt nhau.

Yêu cầu

1. Nêu ý kiến của bạn về những khuyết điểm của cách lập báo cáo thu nhập nói trên.
2. Giải thích cách phân bổ chi phí công ty cho các chi nhánh? Bạn có đồng ý với cách phân bổ chi phí đó không? Tại sao?
3. Lập lại báo cáo thu nhập theo kiểu số dư đảm phí chi tiết cho 3 chi nhánh theo các cột “tổng số” và “%”
4. Phân tích số liệu trên báo cáo thu nhập vừa lập, theo bạn có những điểm nào cần lưu ý để cải thiện kết quả hoạt động của công ty?

Bài 13

Công ty K có báo cáo thu nhập chi tiết theo sản phẩm của năm vừa qua như sau

	Công ty	Nhánh sản phẩm	
		Nhựa	Thủy tinh
Doanh thu	1.500.000	900.000	600.000
Biến phí	700.000	400.000	300.000
Số dư đảm phí	800.000	500.000	300.000
Trừ định phí bộ phận			
• Quảng cáo	300.000	180.000	120.000
• Khấu hao	140.000	92.000	48.000
• Quản lý	220.000	118.000	102.000
Tổng định phí bộ phận	660.000	390.000	270.000
Số dư bộ phận nhánh sản phẩm	140.000	<u>110.000</u>	<u>30.000</u>
Trừ định phí chung	100.000		
Lãi	<u>40.000</u>		

Các nhà quản lý cấp cao không hiểu sao nhánh sản phẩm thủy tinh lại có số dư bộ phận thấp đến như thế khi doanh thu của nó chỉ thấp hơn nhánh sản phẩm nhựa chỉ có 1/3.

Nhánh sản phẩm thủy tinh có thể lập báo cáo thu nhập chi tiết theo loại sản phẩm như sau:

Bài tập chương PHÂN TÍCH BÁO CÁO BỘ PHẬN

	Loại sản phẩm thủy tinh		
	X	Y	Z
Doanh thu	200.000	300.000	100.000
Định phí bộ phận			
• Quảng cáo	30.000	42.000	48.000
• Khấu hao	10.000	24.000	14.000
• Quản lý	14.000	21.000	7.000
Tỉ lệ biến phí trên doanh thu	65%	40%	50%

60.000 chi phí quản lý của nhánh sản phẩm thủy tinh là chung cho tất cả các sản phẩm.

Yêu cầu

1. Lập báo cáo thu nhập theo kiểu số dư đảm phí cho nhánh sản phẩm thủy tinh chi tiết cho 3 sản phẩm theo các cột “tổng số” và “%”
2. Các nhà quản lý ngạc nhiên thấy rằng sản phẩm Z có kết quả rất kém và họ quyết định lập báo cáo thu nhập chi tiết theo thị trường của sản phẩm này. Các thông tin có được như sau:

	Thị trường	
	Trong nước	Xuất khẩu
Doanh thu	60.000	40.000
Định phí bộ phận		
• Quảng cáo	18.000	30.000
Tỉ lệ biến phí trên doanh thu	50%	50%

Tất cả các chi phí khấu hao và quản lý đều được xem là định phí chung cho các thị trường. Hãy lập báo cáo thu nhập theo kiểu số dư đảm phí cho sản phẩm Z chi tiết cho 2 thị trường theo các cột “tổng số” và “%”.

3. Trở lại với báo cáo thu nhập ở câu 1, giả sử công ty dự định thực hiện một chương trình quảng cáo cho một trong ba sản phẩm của nhánh sản phẩm thủy tinh trong tháng tới. Chi phí cho chương trình này là 8.000. Nghiên cứu cho thấy chương trình quảng cáo này có khả năng làm doanh thu sản phẩm X tăng 40.000 hoặc doanh thu sản phẩm Y tăng 30.000. Hãy nêu tính toán để xác định sản phẩm nào sẽ được chọn?